

**YÜRÜTMİYİ DURDURMA
TALEPLİDİR.**

İSTANBUL İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

GÖNDERİLMEK ÜZERE

ANKARA NÖBETÇİ İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

- DAVACI** : TMMOB Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi)
- VEKİLİ** : Av. Koray CENGİZ
(Adres antettedir)
- DAVALI** : Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
- DAVA KONUSU** : Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca 27.08.2009 tarihinde re'sen onaylanan ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 20.10.2009 – 20.11.2009 tarihleri arasında askıda ilan edilen "Maltepe Üniversitesi yerleşkesine ait 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı"nın öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve takiben iptaline karar verilmesi talebidir.
- BİLDİRİM TARİHİ** : Dava konusu plan 20.10.2009 – 20.11.2009 tarihleri arasında askıda ilan edilmiş olup son ilan tarihinden itibaren 60 gün içinde davamız açılmıştır.
- AÇIKLAMALAR** :

DAVA AÇMA EHLİYETİ YÖNÜNDEN

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Şehir Plancıları Odası, 6235 ve 3458 sayılı yasalara göre kurulan TMMOB'ye bağlı, kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olup, alanına ilişkin tek meslek odasıdır.

Kanun, oda tüzüğü ve ilgili yönetmeliklerde belirtildiği gibi Şehir Plancıları Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak, şehir planları ve uygulamalarının, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun yapılmasını denetlemek, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları yapmakla yükümlüdür.

TMMOB Şehir Plancıları Odası ilgili bakanlık, kamu kurumları, belediyeler ve diğer kuruluş ve makamlarla ilişki içerisinde ülkemizin sağlıklı ve düzenli kentleşmesi, kent planlarının şehircilik esaslarına ve meslek ilkelerine uygun yapılması için; yazışma, görüşme girişimleriyle düzeltilmesini başaramadığı hatalı plan, karar ve uygulamaları yargıya götürmekte, yargı yoluyla çabalarını sürdürmektedir.

TMMOB Şehir Plancıları Odası, kurulduğu günden bu yana, kanunlara, şehircilik bilimine ve kamu yararına aykırı olan plan ve uygulamalara karşı mücadelesi çerçevesinde gerektiğinde yasal süreçleri de izleyerek görevini yerine getirmekle yükümlüdür ve somut davayı da bu nedenle açmaktadır.

USUL YÖNÜNDEN

Davalı Bakanlık tarafından 3194 s. İmar Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca dava konusu imar planları re'sen onaylanmıştır. Her ne kadar İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından ilan edilmiş olsa da bu nedenle tarafımızdan sadece Bakanlık davalı olarak gösterilmiştir.

2577 s. İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 34. maddesinde ifade edilen "İmar, kamulaştırma, yıkım, işgal, tahsis, ruhsat ve iskân gibi taşınmaz mallarla ilgili mevzuatın uygulanmasında veya bunlara bağlı her türlü haklara veya kamu mallarına ilişkin idarî davalarda yetkili mahkeme taşınmaz malların bulunduğu yer idare mahkemesidir." hükmü gereğince işbu davamız Mahkemenizde açılmıştır.

DAVANIN ESASI HAKKINDAKİ AÇIKLAMALARIMIZ

1 – Dava konusu 27.08.2009 onay tarihli 1/5000 Ölçekli Maltepe Üniversitesi Yerleşkesine Nazım İmar Planı'nın Açıklama Raporu'nda, plan kararlarının dayanağı olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca 27.01.1998 tarihinde onaylı 1/50.000 Ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Alt Bölge Nazım Planı Değişikliği gösterilmiştir. Ancak, söz konusu 1/50.000 Ölçekli Nazım Plan ve Değişiklikleri, 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 15.06.2009 tarihinde onaylanarak 17.07.2009 tarihinde ilan edilmesiyle geçerliliğini yitirmiştir. Buna karşın, dava konusu imar planı, eski tarihli ve yürürlüğü bulunmayan 1/50.000 Ölçekli Nazım Plan hükümleri dikkate alınarak onaylanmıştır. Bu nedenle, dava konusu 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı hukuki dayanaktan yoksundur.

3194 Sayılı İmar Kanunu ve eki yönetmelik hükümleri ile diğer ilgili mevzuata göre, 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planının onaylanarak yürürlüğe girmesinden sonra, eski tarihli üst ölçekli planların yürürlükten kalkması, ya da kademelenme ilişkisi söz konusu ise, alt ölçekli planın üst ölçekli plan kararlarına göre revize edilmesi gerekmektedir. 1/50.000 Ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Alt Bölge Nazım Planı, gerek tür ve gerekse de ölçek olarak mer'î mevzuata göre plan kademelenmesinde yeri olmayan, 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planının alt kademe planı olduğuna dair herhangi bir yasal düzenleme bulunmayan bir plandır. Mülga İmar ve İskan Bakanlığı'nca onaylandığı 1980 yılının koşullarına göre yapılmış ve yürürlüğe konulmuş, İstanbul'un eski üst ölçekli planıdır. Dolayısıyla da, bugünkü yasal mevzuat uyarınca İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca onaylanarak yürürlüğe konulan 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nın yürürlüğü ile birlikte hukuki ve teknik geçerliliğini yitirmiştir.

Bu açıklamalar ışığında, 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nın onaylanarak aleniyet kazandığı 17.07.2009 tarihinden sonra, eski tarihli ve geçersiz 1/50.000 Ölçekli Nazım Plan hükümleri uyarınca İmar Kanununun 9'uncu maddesine göre 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı'nın Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca re'sen onaylanması yasal düzenlemeler ve hukuk karşısında hukuki dayanaktan yoksun bir işlem ortaya koymaktadır.

2 - 15.06.2009 onay tarihli 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda dava konusu alan kısmen "kentsel ve bölgesel yeşil ve spor alanı" ve kısmen "jeolojik sakıncalı alan"da kalmaktadır. Dava konusu 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı'nın dayanağını oluşturan

27.01.1998 onay tarihli 1/50.000 Ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Alt Bölge Nazım Planı Değişikliği ile 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı kararları arasından uyumsuzluk bulunmakta olup, bu şartlarda dava konusu 1/5000 ölçekli nazım imar planının yapılmasında 1/50.000 Ölçekli Plan'ın dayanak alınması şehircilik ilkeleri, planlama esasları ve hukuk kuralları açısından mümkün değildir. Dava konusu imar planı bu yönüyle de imar planlarında kademelenme ilkesine aykırıdır.

Kaldı ki, istikrar kazanmış Danıştay kararlarına göre imar planlarının normlar hiyerarşisinde Yönetmeliklerden dahi üst konumda olduğu tartışmasızdır. Bu durumda bir an için 1/50.000 ölçekli planın halen yürürlükte olduğu düşünülse dahi birbiriyle çelişen ama daha yeni üst ölçekli plan olan 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı'nın dikkate alınması gerektiği ortadadır.

3 - Dava konusu 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı'nın, 1/100.000 Ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı doğrultusunda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca yapımına başlanan ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına duyuruları yapılan 1/25.000 Ölçekli İstanbul Nazım İmar Planı'nın onaylanmasına müteakip ve bu plana uygun olarak hazırlanması gerektiği halde, hiçbir zorunluluk olmamasına rağmen Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından aceleyle onaylanmasında kamu yararı bulunmamaktadır.

4 - Dava konusu 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ile "üniversite alanı" kullanımına ayrılan alanın önemli bir bölümü, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 09.03.2005 tarihinde onaylı 1/5000 Ölçekli Büyükbakkalköy Çevresi Nazım İmar Planı'nda "Bölge Parkı" kullanımında kalmaktadır. Buna rağmen, dava konusu imar planı, yürürlükteki söz konusu 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı'nı dikkate almadan, plansız alanlarda yapıldığı gibi halihazır harita üzerinde yapılmıştır. İlgili mevzuata göre "imar planı değişikliği" olarak hazırlanması gerektiği halde buna dikkat edilmediğinden ve plan değişikliğinde uyulacak şartlar yerine getirilmediğinden, dava konusu imar planı planlama esaslarına ve şehircilik ilkelerine aykırıdır.

5 - Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin 27'nci maddesi, imar planı değişikliklerinde uyulması gereken esasları belirlemiş bulunmaktadır. Buna göre, imar planındaki bir sosyal altyapı alanının kaldırılması ya da küçültülmesi halinde, eksilen alan kadar eşdeğer alanın hizmet bölgesi içinde ayrılması gerekmektedir. Dava konusu 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ile, 09.03.2005 onay tarihli 1/5000 Ölçekli Büyükbakkalköy Çevresi Nazım İmar Planı'nda "bölge parkı" kullanışı kaldırılmış ve yerine "üniversite alanı" kullanışı getirilmiştir. Söz konusu düzenleme sosyal altyapı alanını azaltıcı niteliktedir. Bu tür değişikliklerin yapılabilmesi için eşdeğer sosyal altyapı alanının hizmet bölgesi içinde sağlanması gerekmekte olup, dava konusu işlemde anılan Yönetmelik hükmünün gerekleri yerine getirilmemiştir. Bu durum planlama esaslarına aykırıdır.

6 - Dava konusu Maltepe Üniversitesi'ne ait 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı'nın yapımında 09.03.2005 onay tarihli 1/5000 Ölçekli Büyükbakkalköy Çevresi Nazım İmar Planı ile bütünlük sağlanmamıştır. Bu nedenle de, dava konusu imar planı ile yapılan yol düzenlemeleri çevre imar planı düzenlemeleriyle uyum göstermemektedir. Bu durum imar planlarının bütüncül yaklaşımla elde edilmesi gerektiği ilkesine aykırılık taşımaktadır.

7 - 2009 yılının Eylül ayında yaşanan sel felaketi bir kez daha dere yatakları ve mutlak koruma alanlarının yapılaşmadan korunması gerektiğini göstermiştir. Buna rağmen, dava konusu 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ile dere mutlak koruma alanlarında üniversite alanı düzenlemesi yapılmış olup, bu durum dava konusu imar planının afet riskleri karşısında gerekli önlemleri alamadığını açıkça ortaya koymaktadır.

8 - 09.03.2005 onay tarihli 1/5000 Ölçekli Büyükbakkalköy Çevresi Nazım İmar Planı kararlarına uygun olarak "Bölge Parkı" kullanımında kalan alan bütünü için İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca "Maltepe Bölge Parkı Fikir Projesi Yarışması" düzenlenmiş olup, Odamızca da jüri üyesi görevlendirilen söz konusu yarışma sonucunda bir proje uygulanmak üzere derece almıştır.

600 hektar yüzölçümlü alanı kapsayan söz konusu Bölge Parkı'nın Maltepe ve çevresi için yaşamsal önemde bir aktif yeşil alan olduğu ve benzer özellikte yeşil alanlar oluşturulmasının yoğun yapılaşmalar nedeniyle neredeyse imkansız olduğu da dikkate alındığında, Maltepe Bölge Parkı'nın yarışma projesi doğrultusunda korunması ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca uygulanmasının önemi daha net anlaşılacaktır. Oysa, yarışma projesi ile Bölge Parkı bütünü içinde tasarlanmış olan bir kısım alan dava konusu 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı tarafından üniversite alanına dahil edilmiş olup, bu husus İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından düzenlenen fikir projesi yarışmasının da uygulanamaz hale gelmesine sebep oluşturmaktadır.

9 - Dava konusu imar planı alanında halen kaçak yapılar bulunmakta olup, bu hususun 3194 Sayılı Kanun'un ilgili hükümleri gereğince dikkate alınması ve işlem tesis edilmesi gerektiği halde, dava konusu imar planı ile bu yapıların koruma altına alınması da şehircilik ilkeleri ve kamu yararına açıkça aykırılık taşımaktadır.

HUKUKİ NEDENLER : 3194 s. Kanun, bu kanunlara dayanılarak çıkarılmış yönetmelikler ve ilgili diğer tüm mevzuat,

DELİLLER : Davalı İdare tarafından verilen dava konusu kararlar, plan çizimleri, plan notları ve her türlü belgeyi ihtiva eden işlem dosyaları, keşif ve bilirkişi incelemesi ve her türlü delil.

SONUÇ VE İSTEM : Açıklanan ve Mahkemenizce resen saptanacak nedenlerle;

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca 27.08.2009 tarihinde re'sen onaylanan ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından 20.10.2009 – 20.11.2009 tarihleri arasında askıda ilan edilen "Maltepe Üniversitesi yerleşkesine ait 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı'nın öncelikle **yürütmesinin durdurulmasına** ve takiben **iptaline**, yargılama giderleri ve avukatlık ücretinin karşı yana yükletilmesine karar verilmesini saygılarımızla vekaleten arz ve talep ederiz. 19.01.2010

**TMMOB Şehir Plancıları Odası
(İstanbul Şubesi)
vekili Av. Koray CENGİZ**